

Column

FRED BERTRAND

Hebben we legionella helemaal 'onder de knie'?

Als je, zoals wij, net een plezierig en verhelderend gesprek hebt gehad met twee specialisten van het AMC, te weten Prof. dr. Jan Prins van de afdeling infectieziekten en longarts Dr. René Jonkers, krijg je de indruk dat het aan de kant van artsen en ziekenhuizen tegenwoordig wel goed zit. Zodra er een patiënt met een stevige longontsteking wordt opgenomen dient, volgens het protocol, altijd de urine-antigeentest te worden afgenomen. Daarnaast hebben de medicaties die thans worden toegepast een breder spectrum zodat direct ook legionellose wordt bestreden.

Maar als je dezelfde dag je mailbox opent, een berichtje krijgt van een trouwe donateur (Wia bedankt!), blijkt dat er niet zover over de grens in Duitsland we weer een enorme uitbraak hebben. Het laatste nieuws vind u op onze site, op teletekst van de WDR of op www.wdr.de. Terwijl ik dit schrijf zijn er al meer dan 150 besmette personen en zijn er ook al enkele personen overleden.

En dat is nou precies het probleem: natuurlijk zijn besmette personen, zeker in Nederland, gemiddeld genomen gebaat bij de snellere herkenning van de legionellose die er thans is sinds die enorme uitbraak in 1999 in Bovenkarspel. Ik schrijf bewust: gemiddeld, want ook hier geldt: uitzonderingen bevestigen de regel.

Als patiëntenvereniging zijn we nog steeds zeer geïnteresseerd in de lange-termijn gevolgen van een legionella-besmetting. We waren blij verrast met de studie die het komende jaar vanuit het AMC in alle ziekenhuizen wordt gehouden; patiënten die een zware longontsteking, een legionella-besmetting of de Q-koorts hebben gehad worden daarbij met elkaar vergeleken. De verwachting is dat daar veel overeenkomsten tussen zullen zijn.

Als er aan de gezondheidskant dan niet veel meer nieuws is te verwachten, aan de kant van het watermanagement blijft het een boeiende en drukke wereld. Als je de laatste maanden kijkt wat voor een hoeveelheid aan artikelen er in WaterForum, InstallatieNieuws en Installatie en Sanitair in verschenen! De congressen die er dit jaar zijn geweest en nog zullen komen. Dan denk ik dat er pas echt wat gaat veranderen als er een finale doorbraak komt. Een finale doorbraak waarbij de kwaliteit van de installatie het enige argument moet zijn. De kwaliteit

van de ontwerptekening, de kwaliteit van de monteurs van de installateur, de kwaliteit van de te gebruiken materialen maar ook de kwaliteit van de gebruiker. Als we met zijn allen beseffen dat we legionella-besmettingen kunnen voorkómen, dan kan het ook! Want aan kennis is er geen gebrek; nu nog de welwillendheid van de architect, ontwerper, de installateur en de principaal die er ook wat euro's extra voor over moet hebben.

En als we dat er met zijn allen niet voor over hebben, dan blijft het 'dweilen met de kraan open', en gaan we van uitbraak naar uitbraak, blijven we leidingen doorspoelen, blijven we dure lapmiddelen gebruiken en hebben velen een goed belegde boterham ten koste van.....

Fred Bertrand - voorzitter ■

Colofon

Deze Nieuwsbrief is een editie van Stichting Veteranenziekte.

Opgericht in 1999 naar aanleiding van de Legionella-uitbraak op de Westfriese Flora. Doelstelling: Stimuleren lotgenotencontact, belangenbehartiging slachtoffers, bevorderen preventieve maatregelen.

Donateurschap:	€ 26,50 per jaar (acceptgiro) € 25,- per jaar (automatische incasso)
Oplage:	750 exemplaren
Doelgroep:	Donateurs, externen, artsen, GGD en media
Versijning:	Vier maal per jaar
Verspreiding:	Gratis
Lay-out:	ORANJEBRUIN grafisch ontwerp, Den Haag
Druk:	Drukkerij BorBo, Bovenkarspel

Stichting Veteranenziekte is een organisatie met ANBI-erkenning, uw gift is dus fiscaal aftrekbaar.

Kijk voor meer informatie op onze website:

www.stichtingveteranenziekte.nl

Contactadres:

Postbus 360, 3850 AJ Ermelo

info@stichtingveteranenziekte.nl

LOPL (Landelijk overleg Platform Legionella)

Wij zitten als Stichting Veteranenziekte bij het Landelijk overleg Platform Legionella (LOPL). Een platform, met deelnemers uit een heel breed werkveld op het gebied van legionella, dat ieder kwartaal vergadert over alles wat met Legionella te maken heeft. Dit kan zijn: nieuwe technische ontwikkelingen, nieuwe juridische ontwikkelingen, onderzoek, gebeurtenissen, congressen. Alles wat met legionella te maken heeft kan ter tafel komen. Wat er ook gebeurt, is dat we in werkgroepen bepaalde onderwerpen aanpakken. De afgelopen periode heeft dit een aantal keer gespeeld op juridisch gebied. Het LOPL vond dat het goed zou zijn wanneer er een verduidelijking van wetgeving zou komen, waarbij in een korte maar heldere uitleg de wetgeving nog een keer op een rijtje zou worden gezet. Dit heeft geresulteerd in een mooi document, wat u op dit adres kunt downloaden: http://www.isso.nl/fileadmin/user_upload/downloads/Wet_en_regelgeving_LegionellapreventieLowRes.pdf

Verder komen er ook nog wel eens vragen naar boven die helderheid nodig hebben, waar we als LOPL van vinden dat het goed is om dit ook op papier te zetten, zodat iedereen weet hoe je met een bepaald onderwerp moet omgaan. Zo zijn we bijvoorbeeld bezig met een beeld te geven van de interpretatie rondom cellencomplexen c.q. ophoudkamers op politiebureaus of over oogdouches in fabrieken of laboratoria. Ook is er al een keer een uitleg gegeven over hoe het nou zit met de wetgeving op het gebied van arbo en legionella. Kortom: het is als Stichting leerzaam om bij dit Platform aangesloten te zijn, maar wij leveren als Stichting ook daadwerkelijk een inbreng in de totstandkoming van interpretatiedocumenten.

Door: Monique Bastmeijer ■

Watervernevelaars

Op de terugreis van mijn vakantie, reden wij door Frankrijk en stopten even op een mooie parkeerplaats langs de Route Soleil met alles erop en eraan. Wat er tot mijn grote verbazing ook stond, was een watervernevelaar. Ik dacht eerst: "Wat staat daar nu te roken, het lijkt wel een rookpaal van de NS", maar nee, het was voor verkoeling. Het water werd verneveld en mensen hielden heerlijk hun hoofd in deze nevel. Ik moet heel eerlijk zeggen, dat ik daar toch een beetje een naar gevoel bij kreeg. Op zich prettig natuurlijk om enige verkoeling te hebben, maar ja, als lid van het bestuur van de Stichting Veteranenziekte krijg je hier toch ook een beetje de kriebels van. Bij mij gingen er direct allerlei alarmbellen rinkelen. Het was op dat moment heel er warm, heeft dit invloed op de temperatuur van het koude water? Hoe is het gesteld met de waterleidinginstallatie waar deze vernevelaar op aangesloten is? Wordt het water wel bemonsterd op legionella? Er komen hier mensen uit heel veel verschillende landen, wanneer er mensen ziek worden is dat niet zo maar weer te herleiden naar deze plek. Kortom: ik hoefde de verkoeling niet te zoeken bij deze vernevelaar, want ik kreeg al kippenvel bij al deze vragen die bij mij opkwamen. Ik heb nog wel op gepaste afstand een foto gemaakt.

Vervolgens zat ik niet heel veel later de Wereld Kampioenschappen Atletiek te bewonderen op televisie. In Moskou was het op dat moment ook heel erg warm en wat zie ik: een enorme stelling is gebouwd, waaruit verneveld water naar beneden komt over de sporters heen die de marathon aan het lopen zijn. Weer kwam dat nare gevoel. Voor de sporters zal het niet zoveel kwaad kunnen, maar je zag heel duidelijk dat de wind precies

richting publiek stond en de rijen publiek die erachter stonden, voortdurend in deze fijne waterdruppeltjes stonden. Tja, dan denk ik toch gelijk weer: gaat dit goed? Hoe is deze installatie aangelegd? Het is een evenement, de drinkwaterleiding is tijdelijk aangelegd: bovengronds? Hoe is het gesteld met monsternamen en waterkwaliteit?

Ik kom in mijn werk voor de Stichting natuurlijk heel veel in aanraking met de vervelende kanten van legionella en ik hoop natuurlijk dat al mijn zorgen helemaal niet nodig zijn, maar ik kan nog steeds mijn vraagtekens bij dit alles niet uit mijn hoofd krijgen.

Door: Monique Bastmeijer ■

Groeten van Max

22 Juli zond omroep Max, in het reisprogramma: Groeten van Max, o.a. een item uit over het oplopen van een legionella-besmetting op reis. In de dagen daarvoor werden er indringende opnames gemaakt bij Hans en Tineke Bakker. Als 'deskundige' (interview wel héél erg ingekort door Max!) was uw voorzitter aanwezig. Maar toch, ondanks dat het hartje zomer was keken 1.104.000 kijkers, met een marktaandeel van ruim 25%, naar dat programma. En dat viel dus niet tegen! ■

Gezocht

Ervaringsdeskundigen gezocht!

Als u ooit besmet geraakt bent of u bent een andere legionella-deskundige, help ons dan door op onze site www.stichtingveteranenziekte.nl vragen te beantwoorden in het Lotgenotenforum.

Waterinspecteur gezocht!

Bent u ambitieus en denkt u onze stichting, op vrijwillige basis, te kunnen helpen met uw expertise? Neem contact met ons op via technischezaken@stichtingveteranenziekte.nl.

ILT inspecteert hotels op legionella-maatregelen

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) gaat in de tweede helft van 2013 ruim 1000 hotels, pensions en motels inspecteren op alle aspecten van legionella-preventie. De inspecties worden uitgevoerd naast de controles van drinkwaterbedrijven. Uit cijfers blijkt dat de naleving bij deze groep al een aantal jaren op een onvoldoende niveau blijft en ook achterblijft bij andere instellingen die aan extra legionella-zorg moeten doen.

De controles in het verleden hebben er toe geleid dat bijna alle hotels, motels en pensions de beschikking hebben over een beheersplan. Maar de uitvoering van het plan blijft vaak achter. Dan blijkt bijvoorbeeld dat leidingen van kamers die langer dan een week leeg staan niet worden doorgespoeld. Vaak heeft het management de verantwoordelijkheden onvoldoende geregeld.

De ILT inspecteert op de aanwezigheid van een risicoanalyse en beheersplan, de uitvoering van eenmalige maatregelen zoals verwijderen van dode leidingen, van periodieke maatregelen zoals spoelen en temperatuur meten, de registratie in het logboek, voldoende monsternames (minimaal twee keer per jaar) en het melden van normoverschrijdingen.

Bedrijven die niet op orde zijn, riskeren een last onder dwangsom. Daarbij krijgen ze tijd om een dwangsom te voorkomen door de overtreding op te heffen. Bij herhaalde overtreding krijgen bedrijven een bestuurlijke strafbeschikking opgelegd die kan oplopen tot 2.500 euro per overtreding, tot maximaal 10.000 euro. ■

Folder 'MEEST GESTELDE VRAGEN' via ons verkrijgbaar!

Sinds onze oprichting in 1999 hebben we honderden folders van de rijksoverheid 'LEGIONELLA, Antwoord op de meest gestelde vragen' verspreid via informatiepakketten. Vanaf 2009 kon het ministerie ons de folder niet meer leveren. Toen er in 2010 bij VROM een nieuwe uitgave beschikbaar kwam op de internetsite van VROM, hebben we direct contact gezocht en wederom een aantal prospectussen besteld. Maar tot onze grote spijt was er geen papieren versie meer beschikbaar. Na plezierig, maar wel langdurig, overleg met het ministerie van Infrastructuur en Milieu hebben we toestemming gekregen om de folder zelf te mogen drukken en daarbij te vermelden dat de folder speciaal voor ons is gedrukt. Om de kosten te drukken zochten we weer contact met PALL Medical die ons ook al eens had geholpen met een eerdere druk. Zo hebben we weer de beschikking gekregen over een paar duizend exemplaren; op de 50PlusBeurs zijn ze dus weer volop beschikbaar. PALL Medical: hartelijk dank! ■

Lotgenotendag 2013

HET SPOORWEGMUSEUM

Donderdag 25 april werd de jaarlijkse lotgenotendag gehouden in het Spoorwegmuseum. Het Spoorwegmuseum was die dag wat moeilijk bereikbaar. Als verrassing was de toegangsweg afgesloten voor deelnemers die per auto kwamen. Ongeveer 70 mensen werden onthaald op een kop koffie of thee. Voorzitter Fred Bertrand heette iedereen welkom en gaf het woord aan de eerste spreker Petra Brandsma van het RIVM. Zij vertelde, met bijbehorende projectie, over de stand van zaken. Na haar lezing kregen de aanwezigen de mogelijkheid vragen stellen. De tweede spreker was Bart-Jan Kordes. Hij is zelfstandig adviseur voor waterbeheersing en legionellacontrole. Na deze lezingen stond de maaltijd gereed bij een afhaalbuffet dat was opgesteld voor een levensgroot 'vertrekbord voor treinen'. De middag gaf de mogelijkheid om het Spoorwegmuseum te bezoeken. Behalve de vaste opstellingen was er een tentoonstelling "Sporen naar het front; de rol van de treinen in oorlogstijd". Dat maakte een rondgang langs de opgestelde treinen bijzonder omdat er bij de tentoonstelling veel internationale bruiklenen te bezichtigen waren. Velen maakten er deze dag gebruik van om elkaar bij te praten of om nieuwe gesprekspartners te vinden. Het bezoek eindigde met een drankje en een hapje, waarna iedereen huiswaarts keerde.

